

Η δημόσια διαβούλευση για το περιβάλλον

Η δημόσια διαβούλευση που διοργάνωσε, στις 9 Δεκεμβρίου, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με θέμα την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Κύπρο σε θέματα Φύσης, Αποβλήτων/Ρύπανσης και Περιβαλλοντικών Μελετών, έδωσε, ίσως για πρώτη φορά, την ευκαιρία σε κοινωνικούς εταίρους που εμπλέκονται στο θέμα να εκφράσουν τις απόψεις και εισηγήσεις τους.

Η πρωτοβουλία αυτή του υπουργείου είναι αξιόπαινη, όπως και το προσωπικό ενδιαφέρον του ίδιου του υπουργού, που ήταν παρών στην εκδήλωση, επιβεβαιώνοντας τη σημασία που αποδίδει στη δημόσια διαβούλευση, η οποία αποτελεί ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο.

Βέβαια, προκειμένου η Πολιτεία να καρπωθεί τα πλήρη οφέλη από τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης, θα πρέπει η προσπάθεια αυτή να μην μείνει μόνο μέχρι εδώ αλλά να συνεχιστεί και με άλλες παρόμοιες ενέργειες που θα επιτύχουν την ενεργό συμμετοχή όλων των εταίρων στη διαδικασία παραγωγής περιβαλλοντικής πολιτικής. Εξάλλου, οι σύγχρονες πρακτικές δημόσιας διαβούλευσης που υιοθετούνται σε χώρες με παράδοση στον θεσμό, βασίζονται στην εξ αρχής εμπλοκή όλων των εταίρων προκειμένου, μέσα από τη σύνθεση που θα προκύ-

ψει, να βοηθηθεί η διαδικασία παραγωγής πολιτικής.

Μια αδυναμία που παρατηρείται κατά τη δημόσια συζήτηση για περιβαλλοντικά θέματα στην Κύπρο είναι η παραγνώριση του δομημένου περιβάλλοντος ως πτυχής που θα πρέπει να μελετάται στους προβληματισμούς που αναπτύσσονται σε σχέση με το περιβάλλον. Ίσως και ως αποτέλεσμα μια ετεροβαρούς στόχευσης των διαφόρων μη κυβερνητικών εταίρων, εντοπίζεται μια ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα του φυσικού περιβάλλοντος (δίκτυα Natura, βιοποικιλότητα, προστασία πανίδας και χλωρίδας κ.λπ.), ενώ παραγνωρίζονται εξίσου σημαντικά περιβαλλοντικά θέματα που σχετίζονται με το δομημένο περιβάλλον (μικροκλιματικές αλλαγές, αστικά κέντρα, αστική ρύπανση, κ.λπ.).

Επίσης, στη πλαίσια της αναθεώρησης της κρατικής περιβαλλοντικής πολιτικής, θα πρέπει να προβληματίσει την Πολιτεία το θέμα της ποιότητας των μελετών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η ρύθμιση του θέματος που αφορά τα προσόντα των ατόμων που έχουν δικαίωμα εκπόνησης τέτοιων μελετών έχει ομολογούμενως καθυστερήσει πολύ. Δυστυχώς, τουλάχιστον εν μέρει, το πρόβλημα αυτό

οφείλεται και στη μονομερή προσέγγιση που υιοθετήθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο στα πλαίσια της τελευταίας σχετικής προσπάθειας.

Βέβαια, η ποιότητα των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που εκπονούνται υποφέρει ουσιαστικά και από την έλλειψη ανεξαρτησίας και την ανυπαρξία κανόνων δεοντολογίας, που θα πρέπει να δι-

έπει τα άτομα που εκπονούν τις μελέτες αυτές, λαμβάνοντας υπόψη και την ετεροβαρή σχέση που συχνά αναπτύσσεται μεταξύ αυτών και των εργοδοτών τους. Αυτή η σχέση εξάρτησης, όπως εύστοχα χαρακτηρίστηκε από τον ίδιο τον Υπουργό, αφού έχει αναγνωριστεί και από τα πλέον επίσημα χείλη, θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστεί.

Καλήγροντας τονίζεται ότι η δημόσια διαβούλευση θα πρέπει να εφαρμοστεί σωστά για να παράξει το προσδοκώμενο έργο. Δυστυχώς στη χώρα μας, συχνά, η συμμετοχή των εταίρων επιδιώκεται μόνο για σκοπούς επιβεβαίωσης πολιτικών, για τις οποίες ήδη έχει δαπανηθεί χρόνος και πόροι και αφού τα όποια χρονικά πλαίσια υπήρχαν στον καθορισμό τους έχουν καταστεί ασφικτικά. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα αναφέρεται συχνά, και αρκετά εύστοχα, το θέμα των εγκαταστάσεων ολοκληρωμέ-

νης επεξεργασίας και διαχείρισης αποβλήτων (ΟΕ-ΔΑ), όπου η μεγάλη καθυστέρηση στον καθορισμό της κρατικής πολιτικής για το θέμα και η παραγνώριση των κοινωνικών εταίρων οδήγησαν στα γνωστά αδιέξοδα.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, θα πρέπει να επιστημανθεί ότι, πέρα από την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, ο ρόλος των κρατικών υπηρεσιών παραμένει πολυσήμαντος και εξαιρετικά κρίσιμος στη διαδικασία παραγωγής πολιτικής. Προκειμένου, όμως, οι κρατικές υπηρεσίες να κατιστούν πιο αποτελεσματικές σε αυτή τους την αποστολή θα πρέπει να αντιμετωπιστούν μια σειρά από προβλήματα. Μεταξύ άλλων, θα πρέπει να εκλείψουν οι μονομερείς προσεγγίσεις ενώ θα πρέπει επιπλέον να επιλυθεί και το θέμα της διασποράς εξουσιών μεταξύ υπουργείων και υπηρεσιών, που δυσχεραίνει τη διαδικασία παραγωγής πολιτικής και καθιστά δυσκολότερη την επίτευξη του στόχου για βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη. Τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στον συντονισμό των αρμόδιων υπουργείων, Εσωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, αλλά και η διγλωσσία των κρατικών υπηρεσιών για το θέμα των μονάδων ΟΕΔΑ είναι και πάλι χαρακτηριστικά. *Ο Χριστόδουλος Χατζηποδυσσέας είναι διευθυντής ΕΤΕΚ.*

Του Χριστόδουλου Χατζηποδυσσέας*

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Δευ, 30 Δεκέμβριος 2013, p.6

Αποδεκτίωση:30/12/2013

